

LULEÅ KOMMUN

••• Strategisk plan & budget

Strategisk plan & budget 2020-2022

Innehållsförteckning

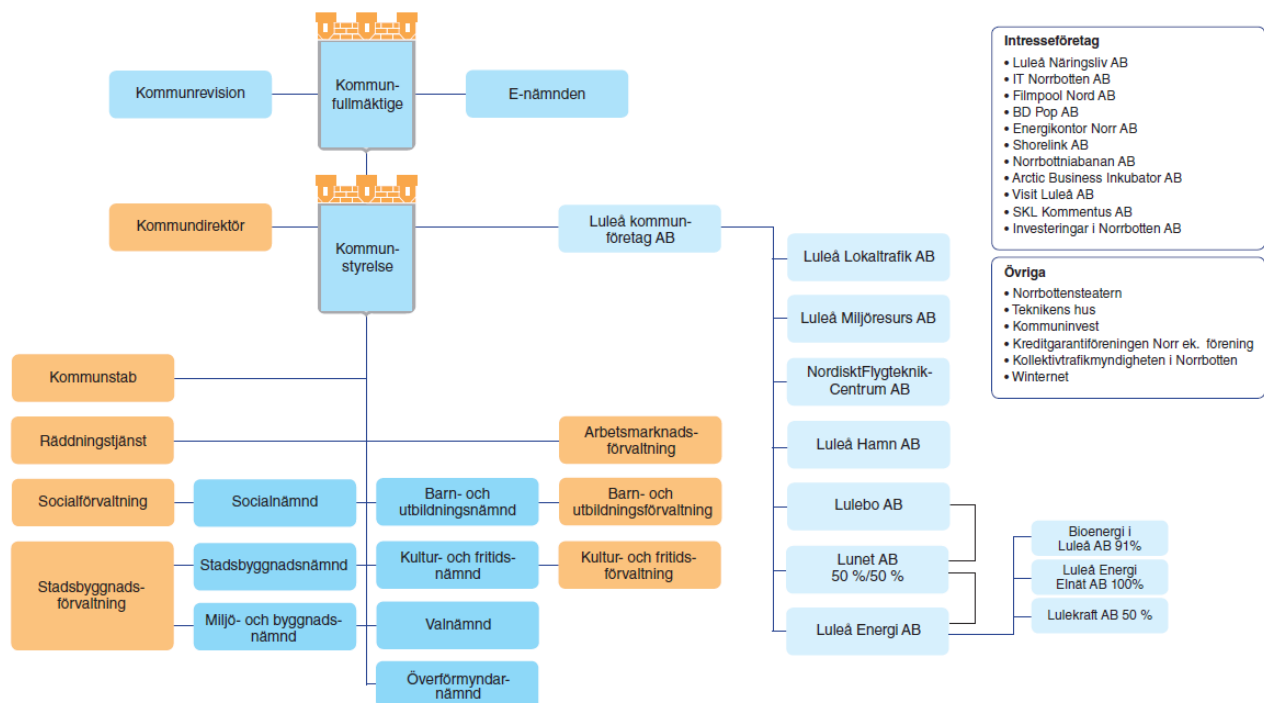
1	Inledning.....	2
	Vision 2050 visar riktningen	3
1.1	Kommunens övergripande styrning och styrmodell.....	4
1.2	Framtagandet av Strategisk plan och budget	5
1.3	Styrning och uppföljning inför 2020.....	5
1.4	Kommunfullmäktiges utvecklingsområden	6
2	Kommunstyrelsen - Kommunstaben.....	13
3	Kommunstyrelsen Arbetsmarknadsförvaltningen	15
4	Kommunstyrelsen Räddningstjänst	17
5	Barn- och utbildningsnämnd.....	19
6	Kultur- och fritidsnämnd	21
7	Miljö- och byggnadsnämnd	22
8	Socialnämnd.....	23
9	Stadsbyggnadsnämnd	25
10	Kommunrevision.....	26
11	Valnämnd	26
12	Överförmyndarnämnd	27
13	Luleå Kommunföretag AB med dotterbolag.....	28
14	Budget 2020–2022 Luleå kommun	30
14.1	Finansiell analys	30
14.2	Resultatbudget (mkr).....	32
14.3	Balansbudget (mkr)	33
14.4	Kassaflödesanalys (mkr)	33
14.5	Investeringsbudget (mkr)	34
14.6	Driftbudget (mkr).....	34

1 Inledning

Strategisk plan och budget är Luleå kommunkoncernens övergripande styrdokument och är kommunens huvudsakliga verktyg för planering och styrning av verksamheten. Här fastställs utvecklingsområden med kommunfullmäktiges mål, skattesats samt hur resurser ska fördelas. Här tydliggörs även kommunens övergripande långsiktiga och kortsiktiga ekonomiska mål som syftar till att tillgodose kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Den strategiska planen är föremål för årlig uppföljning och revidering.

Luleå kommun koncernorganisation

jan 2019

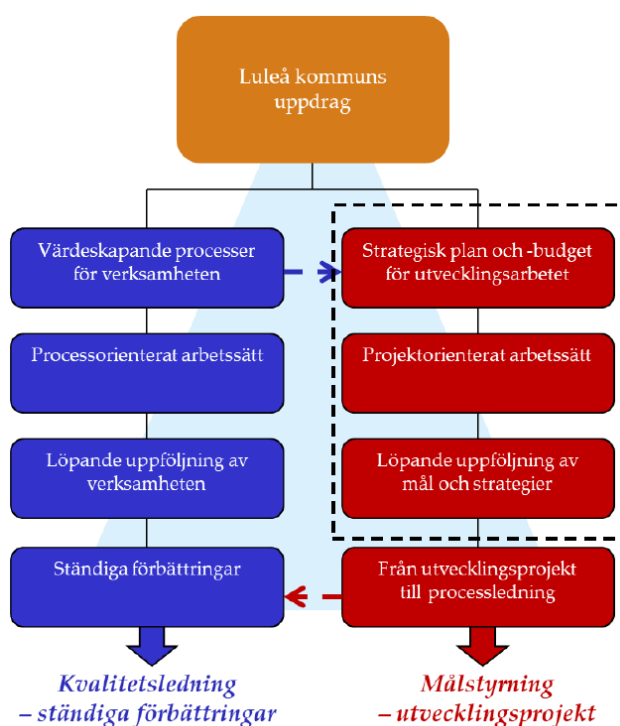

1.1 Kommunens övergripande styrning och styrmodell

Ett grundläggande syfte med styrning är en medveten samordning och inriktning av verksamhetens delar mot gemensamma mål. Kommunens strategiska styrprocess ska leda till att kommunkoncernens nämnder och bolag aktivt agerar för att förverkliga visionen. Visionen visar ett önskvärt tillstånd för kommunen år 2050 och är starkt beroende av hur väl vårt styrsystem fungerar och vad som händer i vår omvärld.

Att styra den samlade kommunala verksamheten med dess omfattning och bredd mot gemensamma mål i form av en vision är en stor utmaning som kräver en kontinuerlig utveckling av planerings- och uppföljningsarbetet. Dialog, delaktighet och helhetssyn utgör hörnstenar för ett övergripande arbete med styrning. Dialogen syftar till att skapa en gemensam bild av nuläge och framtida önskat läge för att forma goda strategier. Delaktigheten syftar till att åstadkomma en bred förankring inom politiker- och tjänstemannaorganisationen. Helhetssynen är nödvändig för att nämnder och bolag i sin verksamhetsplanering även ska ta ansvar för den samlade kommunala verksamhetens utveckling utöver den egna kärnverksamhetens behov och intressen.

Syftet med styrmodellen är att styra kommunens resurser så effektivt som möjligt för att ge mesta möjliga nytta för medborgarna. Luleå kommun arbetar med mål för verksamheterna enligt gemensam helhetsbild för styrning med kvalitetsledning och målstyrning i kombination med tillitsbaserad styrning. I den strategiska planen utgår målstyrningen från kommunfullmäktiges utvecklingsområden som ska beslutas i strategisk plan och budget inför varje kommande mandatperiod. Tillitsbaserad styrning ger utrymme för nämnderna att utifrån det som är reglerat i lagar och föreskrifter samt kommunfullmäktiges utvecklingsområden, anpassa hur man arbetar för att nå målen inom sitt specifika verksamhetsområde. Den tillitsbaserade styrningen ger även större handlingsutrymme för de olika förvaltningarna och verksamheterna kring hur man ska arbeta med att uppnå de politiskt uppsatta målen.

1.2 Framtagandet av Strategisk plan och budget

Strategisk plan och budget är den årliga styrningen där kommunfullmäktige beslutar om utvecklingsområden och budget för nästa år med plan för de kommande två åren. Grunden för kommunfullmäktiges utvecklingsområden och nämndernas budgetramar för åren 2020–2022 beslutades våren 2019 av budgetutskottet genom planerings- och budgetförutsättningar 2020–2022.

Inom varje utvecklingsområde finns beskrivet vilket resultat kommunfullmäktige vill uppnå under mandatperioden. Utvecklingsområdet beskriver en nuläges-, framtidsbild och ett önskvärt slutläge. Även om graden av resultatuppfyllelse följs upp årligen via indikatorer och olika måttal är det viktigt att påpeka att resultatet är tänkt att uppnås till 2022 dvs utgången av planperioden.

Inför ny mandatperiod görs en omfattande omvärldsanalys som ska visa de långsiktiga trender och utmaningar som kommunen står inför. Trenderna ska ligga till grund för utvecklingsområdena som är särskilt viktiga för kommunens utveckling kommande år och för att nå den långsiktiga visionen. Utvecklingsområdena utgör basen i den strategiska planen och avsikten är att de ska ligga fast och gälla under hela mandatperioden.

Varje nämnd ska ha en bra struktur för det egna arbetet med verksamhetsplanering och den egna planeringen ska omhänderta de förutsättningar som läggs fast i planerings- och budgetförutsättningarna. Nämnderna ska ta fram olika måttal och indikatorer i sin verksamhetsplan som ska beskriva hur man avser arbeta för att uppnå de olika resultaten inom respektive utvecklingsområde som kommunfullmäktige fastställt.

Utvecklingsområden för mandatperioden 2019–2022

Utvecklingsområdena är politiskt prioriterade områden där kommunfullmäktige vill se en större förflyttning under kommande mandatperiod, med sikte på program till Vision Luleå 2050.

1.3 Styrning och uppföljning inför 2020

De fyraåriga utvecklingsområdena skapar utrymme för analys med helt nya förutsättningar att årligen synliggöra effekten av politiska beslut. Detta utrymme medför att processen för planering, budget och uppföljning för de två efterföljande åren (2021–2022) får ett tydligare uppföljningsfokus, där resultat analyseras och används som underlag för styrning och det blir tydligt vilka utvecklingsområden som bör lyftas upp framöver.

Under år 2020 kommer kommunfullmäktiges utvecklingsområden och budget följas upp och analyseras genom ekonomiska månadsrapporter, delårsrapporter och årsredovisning. Första uppföljningen av kommunfullmäktiges utvecklingsområden sker genom den förenklade delårsrapporten (jan-apr) som kommer redovisas till kommunstyrelsen. Den syftar till att ge kommunstyrelsen möjlighet till att samordna nämndernas arbete med mål och ekonomi. Vid väsentliga avvikelser lyfter kommunstyrelsen förslag på åtgärd vidare som ett ärende till kommunfullmäktige för beslut.

1.4 Kommunfullmäktiges utvecklingsområden

Grunden för Luleå kommuns övergripande planering är att i möjligaste mån tillämpa tillsynsstyrning, där nämnder/styrelser ges mandatet att själva beskriva hur de bäst kan förbättra kommunens resultat inom de olika utvecklingsområdena. Nedan visas de fyra utvecklingsområdena med uttryck för vad som vill uppnås under mandatperioden.

KF Utvecklingsområde - Ökad jämlikhet

Vad vill kommunfullmäktige uppnå under mandatperioden

- Ökad jämlikhet i barn och ungas uppväxtvillkor
 - Öka möjligheterna för unga att påverka Luleås utveckling
 - Öka andelen långt från arbetsmarknaden som går till arbete eller studier
-

KF Utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Vad vill kommunfullmäktige uppnå under mandatperioden

- Jämställd service och jämställt bemötande
 - Jämställd resursfördelning till kvinnor, män, flickor och pojkar
 - Förhindra och motverka mäns våld mot kvinnor
-

KF Utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Vad vill kommunfullmäktige uppnå under mandatperioden

- Halvera klimatpåverkan från egna resor och transporter
 - Minska klimatpåverkan från vår måltidsverksamhet
 - Minska klimatpåverkan från användningen av plaster
 - Samtliga investeringskalkyler har en bedömning av klimatpåverkan
-

KF Utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Vad vill kommunfullmäktige uppnå under mandatperioden

- Öka Luleås attraktionskraft för unga kvinnor (15 - 35 år)
(Mäts av Kommunikationskontoret i en riktad undersökning varje höst.)
 - Öka antalet arbetstillfällen (netto) med 500 st per år
(Mäts genom statistik från SCB.)
-

Utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Bakgrund

Jämlikhet syftar till alla människors lika värde, lika möjligheter till inflytande och lika livsvillkor. Under 2018 antogs ett nytt nationellt folkhälsomål om att skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation (till 2048).

Social hållbarhet med ett gott liv och en god livskvalitet är målet i Vision Luleå 2050. Bland våra övergripande mål till 2050 finns: Luleås invånare har en god och jämlik hälsa, Luleås invånare är delaktiga i samhällets utveckling, Luleås invånare har ett socialt, kulturellt och fysiskt aktivt liv, Luleåborna bor i ett gott grannskap samt Luleås invånare har arbete. Dessa mål visar också vårt omhändertagande av målen i Agenda 2030 som berör jämlikhet.

Klyftorna i samhället ökar där de med sämre socioekonomiska förutsättningar som exempelvis utbildning, arbete och inkomst har en sämre hälsa. I Luleå förväntas de med eftergymnasial utbildning leva sex år längre än de med enbart förgymnasial utbildning. Skillnader i hälsa finns för olika grupper, kön, etnicitet och ålder och geografiskt i kommunen. Skillnaderna kan till stor del påverkas genom politiska beslut. Genom att kompensera för ojämlika förutsättningar i människors vardagsliv för att påverka fördelningen av makt, pengar och resurser kan jämlikheten öka. Det handlar bland annat om satsningar på utbildning, arbete, fritid, utformning av bostadsområden och fördelning av budget utifrån socioekonomisk hänsyn. Det mest kostnadseffektiva för att påverka jämlikhet är att satsa på barn och unga och att det görs i tidig ålder.

I det pågående arbetet med effektivisering är det viktigt att säkerställa att åtgärderna även bidrar till en ökad jämlikhet och inte påverkar förutsättningarna negativt.

Vad vill kommunfullmäktige uppnå under mandatperioden

- Ökad jämlikhet i barn och ungas uppväxtvillkor
- Öka möjligheterna för unga att påverka Luleås utveckling
- Öka andelen långt från arbetsmarknaden som går till arbete eller studier

Ökad jämlikhet i barn och ungas uppväxtvillkor

Andelen fysiskt aktiva barn på fritiden skiljer sig mellan flickor och pojkar men också mellan kommunens olika delar. Ca 20 % av barn och unga har övervikt eller fetma och bland den vuxna befolkningen är det 50 procent. Andelen ungdomar som är tobaks- och rökfria är ganska hög men det finns skillnader mellan kommunens delar. Insatser för att påverka detta kan vara direkt till barn och unga eller även genom hälsofrämjande miljöer som exempelvis parker, skolgårdar, grönområden, tillgång till idrott och kultur. Även stöd till föräldrar är viktigt.

Att klara grundskolan och gå vidare och genomföra gymnasieutbildning är viktigt och kanske avgörande för framtida möjligheter att få arbete. Skolresultaten i Luleå är goda jämfört med riket men det finns skillnader mellan resultaten i de olika skolorna. Skolan och förskolan har en särskild betydelse för att uppväga skillnader i barns och elevers skilda förutsättningar genom att arbeta kompensatoriskt men även att säkerställa likvärdighet. Förutom skolan som har huvudansvar kan skolresultaten påverkas av hur barn och unga har det i sin vardag, på fritiden och i hemmet. Att främja läsning är ytterligare något som kan göras.

Indikatorer: Geografiska skillnader för; andel fysiskt aktiva barn och unga, andel tobaksfria unga, andel och alkoholfria unga, andel behöriga elever till gymnasiet.

Öka möjligheter för unga att påverka Luleås framtid

Att unga ges möjlighet att påverka är viktigt för deras egen del men också för kommunen utveckling och attraktivitet. Unga vill vara med och påverka men en stor andel anser att de har små eller inga möjligheter att föra fram sina åsikter. Hälften vet inte hur de ska göra för att påverka.

Dialog med unga kan ske både i frågor direkt riktade till unga och i planeringsfrågor för Luleås framtid. Kontakt kan ske på många olika sätt från digitala kommunikationskanaler till direkt kontakt. Med en systematisering av ungas möjligheter till påverkan säkerställs ökade möjligheter för ungas deltagande på lång sikt. Mötesplats Ung "Navet" är en tillgänglig resurs i arbetet. Den 1 januari 2020 blir "Barnkonventionen" lag och vilket kommer att ge ökat fokus och stöd för arbetet.

Indikator: Andel unga som har möjlighet att föra fram sina åsikter.

Öka andelen långt från arbetsmarknaden som går till arbete eller studier

Arbetslösheten i Luleå ligger under riksgenomsnittet men det finns grupper som fortfarande har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden, exempelvis kvinnor i gruppen nyanlända, personer med funktionsvariationer och de som har kort tidigare utbildning. Luleå har lägre andel som börjar arbeta eller studera efter avslutade kommunala arbetsmarknadsinsatser än riket.

En ökning av andelen deltagare som går till arbete eller studier kan ske genom att identifiera arbetsuppgifter som kan avlasta ordinarie personal och erbjuda praktik, lärlingsutbildning eller subventionerade anställningar som en väg in till arbete och egen försörjning för de arbetssökande. Genom uppmuntran och handledning kan målgruppen motiveras till studier och fortbildning och därmed nå egen försörjning samtidigt som man bidrar till kompetensförsörjningen i Luleå kommun.

Indikatorer: Andel som står långt utanför arbetsmarknaden som går till arbete. Andel som står långt utanför arbetsmarknaden som går till studier.

Utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Bakgrund

Jämställdhet innebär att kvinnor och män har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter på livets alla områden. Luleå kommuns jämställdhetsarbete utgår ifrån utmaningar och målformuleringar på global-, nationell- och regional nivå. Jämställdhet inkluderas i social hållbarhet som kommunen följer genom övergripande mål och könsuppdelade indikatorer till Vision Luleå 2050.

I och med Luleås undertecknande av europeiska jämställdhetsdeklarationen CEMR utvecklas och förstärks kommunens ansvar för ökad jämställdhet genom jämställdhetsintegrering som strategi.

Jämställdhetsintegrering är den strategi som såväl FN, EU och Sverige som många kommuner använder för att genomföra jämställdhetspolitiken. Strategin innebär att ett jämställdhetsperspektiv ska integreras i samtliga politikområden och genomsyra alla led av beslut och genomförande.

Detta utvecklingsområde handlar om att uppmärksamma maktaspekter och resursfördelning i Luleå kommun för ökad jämställdhet. Kommunens service och resurser ska komma alla till del och utgå från människors olika förutsättningar. En central utgångspunkt är att se medborgare som kvinnor, män, flickor och pojkar med olika livsmönster, villkor och makt i samhället. Det handlar om att uppmärksamma skillnader i våra verksamheter med hjälp av könsuppdelad statistik och göra jämställdhetsanalyser som ställer frågor om vem som får vad på vilka villkor i Luleå kommun.

Mäns våld och mot kvinnor är det yttersta uttrycket för ojämställdhet. Ett brott och maktutövande som inskränker kvinnor och flickors självbestämmande och vardagsliv. Mörkertalet är stort gällande anmälningar

om våld. Våldsförebyggande arbete av olika slag och med olika inriktning behövs på flera nivåer och arenor i samhället. På ett grundläggande plan handlar det om att utmana föreställningar om makt och maskulinitet som rättfärdigar våld.

Vad vill kommunfullmäktige uppnå under mandatperioden

- Jämställd service och jämställt bemötande
- Jämställd resursfördelning till kvinnor, män, flickor och pojkar
- Förhindra och motverka mäns våld mot kvinnor

Jämställd service och jämställt bemötande

Medborgare ska inte få sämre service eller bemötande för att de har ett visst kön. Jämställdhet är en rättighet men också en fråga om kvalitet i kommunens verksamheter.

Det kan handla om jämn könsfördelning i kommunens arbetsmarknadsåtgärder; en missbruksvård som utformas efter både mäns och kvinnors erfarenheter; en fritidsgård som lockar även tjejer. Det kan handla om att flytta en busshållplats till en plats där många kvinnor rör sig eller ökad trygghet på ett omsorgsboende efter ny riktlinje om nolltolerans mot våld.

Arbete kan utgå från öppna frågeställningar och könsuppdelad statistik i den befintliga verksamheten. Vad är god service, gott bemötande och vem är vi till för? Hur undviker vi diskriminering och verkar för jämställdhet? Hur mäter vi resultat för kvinnor och män? Finns det grupper eller individer som gynnas eller missgynnas med befintlig verksamhet? Vad kan vi förändra inom ramarna för vår verksamhet? Vad blir konsekvensen för kvinnor, män, flickor och pojkar om vi fortsätter som förut?

Exempel på uppföljning: Förbättrade resultat och kundnöjdhet (könsuppdelat), Mer jämställd service och bemötande utifrån olika förbättringsåtgärder.

Jämställd resursfördelning till kvinnor, män, flickor & pojkar

Kommuners resursfördelning är inte könsneutral. Det är inte ovanligt att större vikt läggs vid mäns livsval och prioriteringar som norm. Redovisning av endast siffror och summor osynliggör snedfördelning utifrån kön. Resurser är framförallt pengar men också exempelvis tid, tillgång till lokaler eller personella resurser.

Arbete kan handla om att i stort och smått synliggöra kvinnor, män, flickor och pojkar bakom siffrorna i våra verksamheter. Vilka grupper, organisationer/föreningar tar del av och gynnas av kommunens resurser? Vilka grupper, aktiviteter och verksamheter missgynnas? Hur kan vi kompensera för detta? Det kan handla om att basera beslut på fakta som synliggör kön och/eller föregås av en konsekvensanalys utifrån kön.

Exempel på uppföljning: Kompensatoriska åtgärder för skev resursfördelning till individer, föreningar/organisationer/verksamheter, Antal beslut som föregås av könskonsekvensanalys.

Förhindra och motverka mäns våld mot kvinnor

Mäns våld mot kvinnor är ett brott och omfattar alla yttringar av fysiskt och psykiskt våld, inklusive sexuellt våld samt hot om våld som riktas mot kvinnor och flickor. Målsättningen tar sikte på att synliggöra och förhindra våld, erbjuda effektivt stöd och skydd till offer samt förebygga upprepat våld.

Ett våldsförebyggande arbete med olika inriktning kan bedrivas i kommunens alla verksamheter. En gemensam utgångspunkt är jämställdhetsarbete som ifrågasätter makt och maskulinitet som normaliserar våld. Att börja tidigt med våldsförebyggande arbete inriktat på barn och unga är en väg. Att synliggöra våld och förbättra upptäckten av våld är en annan. Att erbjuda starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn

samt effektivare samordning mellan kommunen och andra aktörer i samhället är ytterligare exempel. Det är viktigt med kunskapsbaserade arbetssätt, struktur för uppföljning och utvärdering.

Exempel på uppföljning: Resultat med koppling till kommunens kvinnofridsarbete, Utvärdering på kort och lång sikt av våldsförebyggande åtgärder i verksamheter.

Utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Bakgrund

Bland våra övergripande mål till 2050 finns målen; Luleå har ingen påverkan på klimatet och Luleås invånare har ett hållbart vardagsliv. Dessa mål visar även vårt omhändertagande av målen i Agenda 2030 som berör minskad klimatpåverkan. Uppföljningen av de övergripande målen kommer att ske varje år med indikatorer. Det internationella målet är att minska klimatpåverkan så mycket att den globala temperaturökningen håller sig under 1,5 grader.

Luleå har som en stad i EU-kommissionens Borgmästaravtal åtagit sig att gå längre än EU:s klimatmål. Vårt klimatmål i Borgmästaravtalet är att minska utsläppen av koldioxid med 60 % mellan år 1995 och år 2030. Arbetet för att minska klimatpåverkan måste inriktas på två olika typer av åtgärder samtidigt – att för användningen av energi och resurser både effektivisera samt att byta till förnybara alternativ. Koldioxidutsläppen är en direkt följd av användningen av fossila bränslen och ämnen av fossilt ursprung. Utsläppen kan inte renas bort utan är direkt proportionerliga till användningen.

Två tredjedelar av förvaltningarnas energianvändning sker i lokalerna och en tredjedel är transport-anknuten energianvändning. Eftersom resor och transporter domineras av fossila bränslen är det den största källan till organisationens utsläpp av koldioxid.

Under de senaste årens uppföljningar har det blivit tydligt att arbetet med att minska kommunkoncernens påverkan på klimatet går för långsamt för att vi ska nå det resultat som både Borgmästaravtalet och utvecklingsområdet har.

Vad vill kommunfullmäktige uppnå under mandatperioden

- Halvera klimatpåverkan från egna resor och transporter
- Minska klimatpåverkan från vår måltidsverksamhet
- Minska klimatpåverkan från användningen av plaster
- Samtliga investeringskalkyler har en bedömning av klimatpåverkan

Halvera klimatpåverkan från egna resor och transporter

Organisationens enskilt största klimatpåverkan kommer resor och transporter. En effektivisering är att ex byta färdmedel, använda distansteknik, samåka och när det gäller byte av bränsle är det att istället för diesel eller bensin i högre grad använda förnybara bränslen som biogas, el, HVO100 med flera.

Koldioxidutsläppen från de lokala resorna i tjänsten är mer än dubbelt så stort som de långväga, 77% jämfört med 23%. Kommunens lokala resor sker med tjänstefordon, hyrbilar och privata bilar. Kommunkoncernen använder i stort sett tre olika typer av bränslen till tjänstefordonen. Diesel dominerar och därefter kommer bensin, de fossila bränslena står för 85% av energianvändningen. Etanol och el används i mycket liten omfattning. Andelen biogas har ökat (11%), biogasen är lokalt producerat av restprodukter. Biogasen passar inte för fordon som bara används utanför stadsbygden. Där behövs andra alternativ som till exempel el. Hyrbilarna är dieselfordon och ofta av en större och tyngre modell än tjänstefordonen, vilket innebär större

utsläpp av koldioxid per sträcka om man jämför med tjänstefordonen. Användningen av privatbil i tjänsten har stadigt minskat. Bränsleanvändningen påverkas av den körstil som föraren har, utbildning i sparsam körning har en dokumenterat god effekt. Även alternativa färd sätt i tjänsten behöver uppmärksammas som buss, cykel och promenad.

Både avfallshämtning och kollektivtrafiken har bland annat använt HVO100 som är ett förnyelsebart bränsle. Konkurrensen om detta bränsle har dock ökat kraftigt och bränslet kommer inte att vara tillgängligt framöver. Kollektivtrafiken har en ökande resande-trend och den måste säkerställas med fortsatt prioriteringar. Men en ökande trafik behöver kollektivtrafiken ett större utrymme i vägnät och på hållplatser. Snöröjning, vägunderhåll, varuleveranser med flera upphandlade tjänster innebär stora utsläpp av koldioxid eftersom utförandet helt domineras av fossila bränslen. Persontransporter som färdtjänst, skolresor mm domineras också av fossila bränslen. En utveckling av högre krav vid

upphandling är möjlig. I olika investeringar finns en stor klimatpåverkan, både under ett anläggnings-, byggskede och under drift, användning, livstid. Uppföljning: Koldioxidutsläpp från lokala resor i tjänsten, Koldioxidutsläpp från långväga resor i tjänsten, Energiandel förnybara bränslen till tjänstefordon, Koldioxidutsläpp per kollektivtrafikresa.

Minska klimatpåverkan från vår måltidsverksamhet

För måltidsverksamheten kan effektivisering ske genom att minska matsvinn och byta resurs är att servera mer vegetabilier samt även mer svenskt och lokalt producerat.

Arbetet för att öka andelen vegetabilier i de måltider som serveras pågår. Det finns goda resultat och ytterligare ökning är möjliga. Även upphandling av livsmedel producerade i Sverige eller lokalt pågår. Uppföljning: Behöver utvecklas.

Minska klimatpåverkan från användningen av plaster

För plastanvändningen är de viktiga strategierna att ta bort hälso- och miljöskadliga plaster, minska användningen av engångsmaterial och byta till förnybar samt återvunnen råvara. Plaster består till 99% av fossil råvara.

Det finns goda resultat och exempel från andra kommuner bland annat kring minskad användning av engångsmaterial och ökat återbruk. Exempel som visar att de största varugrupperna är handskar, förkläden, påsar/säckar och muggar/bägare, tillsammans kan de stå för utsläpp som motsvarar drygt 1000 ton koldioxid för en kommun i vår storlek. Uppföljning: Behöver utvecklas.

Samtliga investeringskalkyler har en bedömning av klimatpåverkan

Investeringar långsiktiga och en klimatpåverkan kommer både från investeringens anläggningstid och användningstid. För att göra bedömningar av klimatpåverkan behövs ett långsiktigt perspektiv och en lämplig modell. Uppföljning: Andel investeringskalkyler med en bedömning av klimatpåverkan.

Utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Bakgrund

Luleå har som ambition att växa och en kommun som är attraktiv för kvinnor har bättre förutsättningar att växa. Unga kvinnor i åldern (15 - 35 år) är därför en prioriterad målgrupp i bygget av ett hållbart och attraktivt Luleå. Befolkningsutvecklingen har dock inte motsvarat förhoppningarna. Luleå växer fortfarande men inte så mycket som avsetts vilket begränsar ökningen av skatteintäkterna och förmågan att möta den demografiska utvecklingen. Tillväxt av antalet arbetstillfällen, t.ex. riktat mot denna målgrupp, blir särskilt viktigt under kommande år.

Luleå har idag en stabil ekonomi men utvecklingen framöver är däremot problematisk. Ett högt kostnadsläge i flera av kommunens verksamheter, höga investeringar och låg befolkningsökning skapar en obalanserad ekonomi med stora upplåningsbehov. Verksamhetskostnaderna har ökat snabbare än skatteintäkterna bl.a. mot bakgrund av demografiskt drivna behov men även p.g.a. en självvald expansion. Expansionen tar sig uttryck i en expansiv exploatering och ett stort nyinvesteringstryck. Detta bl.a. mot bakgrund av att Luleå under lång tid haft som ambition att växa i befolkning. Luleå har hittills klarat sin ekonomi till stor del med hjälp av engångsposter bl.a. utdelningar från kommunala bolag, reavinster från försäljningar, återbetalda AFA-premier och statligt konjunkturstöd. Sammantaget har dessa faktorer bidragit med mer än 1,6 mdkr till kommunens ekonomi sedan 2010.

Under de senaste åren har det blivit tydligt att ekvationen inte går ihop. Stora underskott prognostiseras för mandatperioden om inget görs. Kommunens tillsatte därför en extern konsultgrupp vars uppdrag var att rekommendera åtgärder för stabilisering av ekonomin och för digitala utvecklingsinsatser. Mot bakgrund av den ekonomiska utvecklingen och gruppens rapport har budgeten för 2019 reviderats. Arbetet med att revidera budgeten har medfört en ny syn på ekonomin som gränssättande och också visat på vikten att nå de finansiella målsättningarna. Fokus behöver fortsättningsvis vara på att fortsatt stärka befolkningstillväxten med fler arbetstillfällen samt att förbättra produktiviteten i de kommunala verksamheterna. Jämförelser med andra kommuner blir här viktig. Varje generation ska bära sina egna kostnader, vilket kräver ett stort ansvarstagande.

Vad vill kommunfullmäktige uppnå under mandatperioden

- Öka Luleås attraktionskraft för unga kvinnor (15 - 35 år)

(Mäts av Kommunikationskontoret i en riktad undersökning varje höst.)

- Öka antalet arbetstillfällen (netto) med 500 st per år

(Mäts genom statistik från SCB.)

Vad kan vi göra

Jämförelser mellan kommuner i kommungruppen större städer ska göras av alla verksamheter men även andra jämförbara kommuner kan vara viktiga att se på. Det kan t.ex. avse kostnader per invånare eller kostnad per brukare eller nettokostnadsavvikelser som finns för att antal olika verksamheter. Lokalytor, förbrukning, volymmått som antal km, antal kvm eller antal timmar sådant som kan vara väsentliga faktorer för förståelse av avvikelser. Analyser av egen utveckling bör ske över en period som är längre än 3 år, som normalt sett är en för kort tid att titta på. Mycket viktigt att definiera är de kvalitetsnyckeltal som visar på kommunens leverans till medborgarna t.ex. brukarundersökningar eller kvalitetsmätningar.

Att mäta produktiviteten i våra processer är viktigt. Här är saker som ledtider, ställtider, genomströmning och handläggningstider exempel på saker som behöver kunna mätas. Medborgarundersökningen beskriver prioriterade områden för olika befolkningssegment. Undersökningen kommer i februari varje år. Kommunikationskontoret gör även varje höst en riktad uppföljning mot befolkning i ålderssegmentet 18-35 år. Statistik angående arbetstillfällen och antal förvärvsarbetande kommer från SCB varje år liksom bostadsstatistik.

2 Kommunstyrelsen - Kommunstaben

Uppdrag

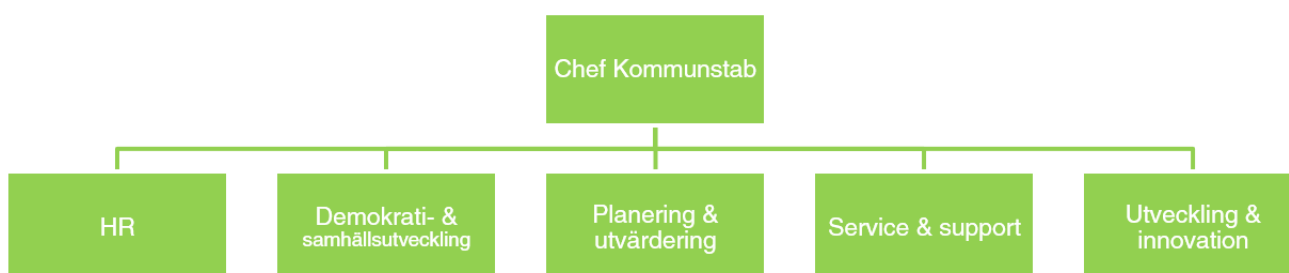
Kommunstaben är kommunstyrelsens förvaltning. Staben stödjer kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i deras uppdrag att styra, leda och samordna hela den kommunala verksamheten.

Staben ger stöd till den politiska styrningen genom att analysera och följa kommunens utveckling för att kunna lämna förslag om mål, förbättringar och resursfördelning. I nästa steg är uppdraget att driva på och samordna genomförandet av beslut och stora projekt som involverar flera nämnder eller förvaltningar.

En annan del i stabens uppdrag är att ge specialiststöd till förvaltningar och kommunala bolag i frågor som är gemensamma för alla samt i utvecklingsarbete av kommunal verksamhet. Staben ger också service och support till förvaltningarna och bolagen i syfte att underlätta deras administrativa vardag.

Verksamhet

En förestående omorganisation kommer att träda i kraft 1 januari 2020. Det innebär att den tidigare organisationen med nio kontor ersätts av en ny organisation med fem avdelningar. Den nya organisationen kommer att ha följande utseende:

Utmaningar och möjligheter

I den omvärldsrappport som togs fram hösten 2018 har nio viktiga trender identifierats. Trenderna påverkar kommunkoncernens organisation i mer eller mindre grad. Liksom kommunens övriga verksamheter behöver staben ställa om för att möta dessa utmaningar.

Omfattande samhällsomställningar (kompetens, miljö m.m.) och förändrade behov från medborgare gör att även politiken och verksamheternas behov av stöd förändras. För att kommunstaben ska kunna ge bästa möjliga stöd på ett effektivt sätt behöver staben genomföra förändringar i strukturer och arbetssätt.

De nio trenderna som identifierats är:

- Stigande förväntningar på välfärden
- Ökad polarisering
- Hårdare konkurrens om kompetens
- Ökade effektivitet med ny teknik
- Grunden för ekosystemtjänster urholkas

- Resandet och trafiken ökar
- Graden av självförsörjning minskar
- Klimatet förändras snabbare
- Det oacceptabla blir rumsrent

Mer om trenderna finns att läsa i Luleå kommuns omvärldsrapport.

Hela kommunkoncernen står dessutom inför ett omfattande ekonomiskt omställningsarbete där kommunstaben ska leverera sin del i det arbetet, vilket är minskade ekonomiska ramar med 19 mkr fram till 2022.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) konstaterar att det varken kommer att finnas tillräckligt med skatteintäkter eller arbetskraft för att kommunerna ska kunna producera välfärd på samma sätt som idag. Det beror på att antalet barn, ungdomar och äldre ökar snabbare än befolkningen i arbetsför ålder. Det leder till att kostnaderna för välfärd ökar mer än skatteintäkterna, samtidigt som allt färre ska ta hand om allt fler.

Detta innebär att, inom staben, bättre samordna resurser, ex inom internt stöd, inköp, systemförvaltning och rekrytering. Flöden inom administration ex betalflöden behöver digitaliseras och effektiviseras. Arbetssättet för hur staben, tillsammans med förvaltningarna, ska bedriva större utvecklingsinsatser behöver också utvecklas och förbättras. Staben behöver även klargöra uppdraget kring internationella arbetet i förhållande till näringslivsbolag.

Samverkan inom kommunen men även med andra kommuner i regionen är en stor möjlighet som ska tas tillvara på. Detta är något som staben ska driva och samordna.

Budget för år	2020	2021	2022
Kommunbidrag, tkr	241 823	256 651	261 107
Investeringsplan, tkr	23 000	49 200	178 200

3 Kommunstyrelsen Arbetsmarknadsförvaltningen

Uppdrag

Arbetsmarknadsförvaltningens ansvarsområde omfattar arbetsmarknadspolitiska insatser samt integrations- och vuxenutbildningsfrågor. Arbetsmarknadsförvaltningen kombinerar individens kompetensutveckling med arbetsmarknadens behov av kompetensförsörjning. Det görs genom professionellt mottagande av nyanlända, behovsanpassade utbildningar, vägledning och matchning till arbetslivet.

På så sätt bidrar förvaltningen till Luleå Kommuns visionsarbete att stå för öppenhet och mångfald samt att ta sats för en ledande nordlig region.

Arbetsmarknadsförvaltningen bedriver flertalet olika verksamheter och externt finansierade projekt som bidrar att inkludera människor i samhället och arbetslivet. En förutsättning för detta är god samverkan med andra aktörer.

Verksamhet

Kompetensförsörjningen blir en allt större utmaning för regionen och problematiken fortsätter att vara märkbar inom allt fler yrkesområden. Samtidigt finns det grupper som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden exempelvis personer med kortare utbildning eller funktionsvariationer. Arbetsförmedlingen räknar med att två tredjedelar av de arbetsökande står långt ifrån arbetsmarknaden. Av dessa saknar hälften gymnasial utbildning. Antalet arbetsökande bedöms öka under 2020 från de rekordlåga nivåerna 2018-2019 som en följd på en begynnande avmattning i ekonomin.

Regeringen har aviserat att fler förstajobb bör skapas utifrån att arbetsgivare måste bli bättre på att forma arbetsuppgifterna för att matcha de arbetstagare som finns att tillgå. Nya yrkestitlar och funktioner måste tas fram som anpassas både till befintlig arbetskraft och till verksamheten.

Arbetsmarknadsförvaltning kommer därför anpassa sin verksamhet till att omfatta insatser som ligger i linje med regeringens intentioner och den lokala arbetsmarknadens behov för att tillgodose kompetensbehovet på kort och lång sikt. För att klara ovanstående utmaningar planerar Arbetsmarknadsförvaltningen att tillsammans med Arbetsförmedling, kommunala förvaltningar, arbetsgivare och regionala aktörer utforma kortare yrkesutbildningar, flexibla varianter av svenska för invandrare samt fortsatta satsningar på yrkeshögskoleutbildningar. Antalet studerande vid vuxenutbildningen fortsätter att öka och överstiger i dag antalet studerande vid gymnasiet i Sverige och kommer därmed att fylla en viktig roll i arbetsmarknadspolitiken.

Arbetsmarknadsinsatserna kommer under 2020 att präglas av matchningsinsatser mot bristyrken och stöd i form av arbetsplatsförlagd handledning i syfte att hjälpa arbetsgivare att bredda sin rekryteringsbas till att omfatta målgrupper som idag står utanför arbetsmarknaden.

Kommuntalet för flyktingar har minskat och en anpassning har skett till ca 100 personer per år, vilket ligger i paritet med de nivåer som förekom före 2015. Antalet ensamkommande barn har också minskat vilket gör att antalet platser på boenden har anpassats och samverkan med övriga länet för placeringar fortsätter 2020.

Utmaningar och möjligheter

Avmattningen i ekonomin kommer att leda till ökad efterfrågan på arbetsmarknadsinsatser och studieplatser samtidigt som verksamheterna har behov av att effektivisera. Andelen utrikesfödda i Arbetsmarknadsförvaltningens verksamheter fortsätter öka.

Arbetsmarknadsförvaltningen skall genom såväl den ordinarie verksamheten som genom externfinansierade projekt hitta nya partners och modeller för att på ett optimalt sätt kombinera studier, språkträning och arbetsmarknadsinsatser. Detta blir ett tydligt prioriterat område för förvaltningen de närmaste åren utifrån att ta tillvara på den tillgängliga arbetskraften för att Luleå ska växa både för att behålla de nyanlända personerna samt att tillgodose arbetskraftsbehoven.

Budget för år	2020	2021	2022
Kommunbidrag, tkr	100 438	99 094	98 282
Investeringsplan, tkr	700	700	700

4 Kommunstyrelsen Räddningstjänst

Uppdrag

För att bidra till att kommunens vision uppnås och ge våra kvinnor och män, flickor och pojkar, ett tryggt och säkert liv har räddningstjänsten och dess verksamhet en självklar och framträdande roll i kommunen.

Räddningstjänsten ska arbeta förebyggande för att minska antalet olyckshändelser i samhället samt stödja kvinnor och män, flickor och pojkar, samt företag och organisationer så att de har god förmåga att själva hantera risker och olyckor. Dessutom ansvarar räddningstjänsten för verksamhet som syftar till att vid olyckshändelser hindra och begränsa skador på människor, egendom och miljö.

Verksamhet

Räddningstjänsten ska planeras och organiseras så att räddningsinsatser kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt. Arbetet ska leda till ett bättre skydd och höjd säkerhet. Grundsynen ska vara att riskkällor i första hand elimineras och i andra hand reduceras och som sista åtgärd får den skadeavhjälpande verksamheten rycka ut.

Räddningstjänstens verksamhet har tidigare till stor del koncentrerats på det skadeavhjälpande arbetet. De förändringar som sker i samhället medför också förändrade krav på räddningstjänsten och för att möta dessa krav sätts förebyggande arbete allt mer i fokus.

Räddningstjänstens risk- och säkerhetsavdelning samordnar kommunens arbete med krisberedskap och civilt försvar samt frågor rörande kommunens försäkringskydd.

Den skadeförebyggande verksamheten ska i takt med samhällets utveckling förebygga nya och förändrade risker. Detta sker genom lagstadgad tillsyn och genom brandteknisk information, rådgivning samt utbildning riktad till företag, förvaltningar, organisationer och medborgare. För att långsiktigt utveckla den skadeförebyggande kunskapsnivån inom olika samhällssektorer beaktas särskilt information och utbildning riktad till barn och ungdomar, samt insatser mot bostadsbränder.

Den skadeavhjälpande verksamheten ska följa samhällets utveckling och inventera gamla, nya eller förändrade risker. När riskerna är kända ska resurser skapas, samt tekniskt, taktiskt och arbetarskyddsmässigt kunnande tillföras verksamheten för att avvärja eller begränsa skador på liv, egendom och miljö.

Utmaningar och möjligheter

I Luleå räddningsstation som byggs på kvarteret Risslan, ska Luleå Räddningstjänst, Region Norrbotten Ambulanssjukvården samt SOS Alarm flytta in. Kontrakt har skrivits med NCC gällande byggandet av Luleå räddningsstation och arbetet har startat i maj 2019. Inflyttningen är beräknad till november 2020.

Under 2018 beslutade kommunfullmäktige om reviderat handlingsprogram för räddningstjänst för 2018 - 2020. Förslaget innebar en justerad grundbemanning som är en förutsättning för att klara de effektiviseringskrav som räddningstjänsten har för 2019 och kommande år. Brandstationen i Gammelstad stängdes i juni 2018 och efter detta finns räddningstjänstens utryckande verksamhet (heltid) på en brandstation. Under 2019 har

arbetet fortsatt med en organisationsförändring i syfte att modernisera och anpassa räddningstjänstens organisation och verksamhet till den nya räddningsstationen samt de förväntade förändringarna i ny lagstiftning. Målsättningen är att detta ska ske utan att varsla medarbetare. Den nya organisationen planeras vara i drift 1 november 2019.

Med ny lagstiftning inom räddningstjänstområdet samt 2018 års många skogsbränder håller staten på att formulera krav om en högre ambitionsnivå på de kommunala räddningstjänsterna.

Kommunerna behöver ställa om sina ledningssystem för en väsentligt högre kapacitet att leda stora, komplexa och långvariga räddningsinsatser, samt att ge och ta emot stöd. Utökning av ledningssystem genomförs med fördel i bred samverkan i ett regionalt perspektiv, vilket också innebär att kostnader i viss mån kan delas. Ett utökat ledningssystem kommer dock att innebära en betydande kostnadsökning för räddningstjänsten.

Kommunerna behöver också förbättra sin förbyggande förmåga. En höjd ambitionsnivå för olycksförebyggande verksamhet är dock i huvudsak en lokal fråga. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) kommer ges föreskriftsrätt att styra kommunernas utökade kravbild, exakt kostnad kan inte kvantifieras innan MSB presenterat föreskrifternas innehåll.

Riksdagen förväntas fatta beslut om ny lagstiftning tidig höst 2019 och ikraftträdande av ny lagstiftning och utökad statlig reglering förväntas införas tidigast halvårsskiftet 2020 alternativt årsskiftet 2020/21.

Räddningschefen har fått i uppdrag att utreda hur en RiB-organisation (Räddningspersonal i beredskap) i Sörbyarna kan organiseras. Uppdraget omfattar att föreslå vilken förmåga som ska finnas, förslag på lämplig placering, ekonomiska konsekvenser av förslaget samt en tidsplan för införandet.

Budget för år	2020	2021	2022
Kommunbidrag, tkr	58 562	65 597	63 888
Investeringsplan, tkr	34 600	700	1 700

5 Barn- och utbildningsnämnd

Uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden är kommunens huvudman enligt skollagen (2010:800) för förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, fritidshem samt annan pedagogisk verksamhet. Nämnden ansvarar även för kulturskolan.

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

Verksamhet

Förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande i sin verksamhet, som är rolig, trygg och lärorik. Det ska vara en god pedagogisk verksamhet där omsorg, fostran och lärande bildar en helhet.

I grundskolan går alla barn som är skolpliktiga. Till den obligatoriska skolan räknas även förskoleklass och den obligatoriska särskolan. Fritidshemmet är en pedagogisk gruppverksamhet under den skolfria delen av dagen för skolbarn till och med tolv års ålder. Fritidshemmets uppgift är att genom pedagogisk verksamhet kompletteras skolan, erbjuda barn en meningsfull fritid och stöd i utvecklingen.

Gymnasieskolan ska med den obligatoriska skolan som grund fördjupa och utveckla elevernas kunskaper. Den ska förbereda för yrkesverksamhet och studier vid universitet och högskolor och förbereda för vuxenlivet som samhällsmedborgare och ansvariga för sina egna liv. Gymnasiesärskolan vänder sig till ungdomar som inte kan gå i gymnasieskolan och bygger på den obligatoriska särskolan.

Resurscentrum stödjer skolan med ökad måluppfyllelse genom verksamheter som kulturskola, central elevhälsa och flerspråkscentrum. Kulturskolans verksamhet ska bidra till ökad måluppfyllelse i Luleås skolor genom att estetiska ämnen används som redskap för ett flexibelt lärande och för att stödja kreativt skapande i skolans dagliga arbete samt som stödfunktion i arbetet med miljö och hållbar utveckling. I Centrala elevhälsans verksamhet ingår personal med specialpedagogiska, medicinska, sociala och psykologiska kompetenser. Elevhälsans uppdrag är att kompletteras den pedagogiska kompetensen i förskolor och skolor för att stödja elevernas utveckling mot målen och bidra till skapandet av hälsofrämjande lärmiljöer. Flerspråkscentrum utgör centrum för flerspråkig undervisning inom Barn- och utbildningsförvaltningen. Flerspråkscentrum ansvarar för stöd och utveckling i svenska som andraspråk, modersmålsundervisning och studiehandledning samt minoritetsspråksfrågor.

Avdelningen för måltider och vaktmästeri ansvarar för förvaltningens kök och måltidsservice samt vaktmästarservice. IT- och administrativa avdelningen stödjer

kärnverksamheten inom IT och elev-/ studieadministration, från förskola till och med gymnasiet. Ekonomi- och HR-avdelningen stödjer kärnverksamheten inom ekonomi, inköp, arbetsmiljö och HR. Kansliet stödjer politiker, chefer och medarbetare genom att ansvara för post och diarium, utreda skoljuridiska frågor, samordna förvaltningens interna och externa kommunikation samt planera och följa upp förvaltningens kvalitetsarbete.

Budget för år	2020	2021	2022
Kommunbidrag, tkr	1 808 269	1 824 932	1 831 369
Investeringsplan, tkr	36 175	122 800	61 800

6 Kultur- och fritidsnämnd

Uppdrag

Ett rikt kultur- och fritidsutbud är en förutsättningarna för ett fungerande välfärdssamhälle där olikhet är en tillgång och där det finns sammanhang och platser som lockar till möten mellan människor. Vi ska därför erbjuda Luleåbor och besökare ett brett utbud av kulturupplevelser, fritidsaktiviteter, möjliggöra deltagande och skapande samt lärande av hög kvalitet. Vi ska tillsammans med andra aktörer och civilsamhälle skapa värden som berikar våra liv, utmanar och får oss att tänka nytt. Allt vårt arbete ska vara hållbart och syfta till att öka jämställdheten och jämlikheten i samhället. Prioriterad målgrupp är barn och unga.

Verksamhet

Kultur- och fritidsnämndens verksamhet består av att:

- Främja kultur- och fritidsverksamhet genom att förverkliga kommunens övergripande mål. Detta görs dels genom att bedriva egen verksamhet, dels genom samverkan med andra aktörer, organisationer och civilsamhället.
- Ansvarar för att utveckla och förvalta kommunala kulturhistoriska miljöer samt värna om det lokala kulturarvet. Nämnden ska hyra ut anläggningar, lokaler och mötesplatser för kultur-, fritids- och turistverksamhet. Nämnden ska ansvara för driften av de kommunala kultur-, fritids- och idrottsanläggningarna samt driften och utvecklingen av kommunens verksamheter i skärgården.
- Ansvarar för att fastställa bidragsnormer, fördela bidrag till civilsamhället
- Skapa förutsättningar för ungas delaktighet och inflytande i frågor som ligger inom nämndens ansvarsområde och som rör utvecklingen av samhället.
- Ansvarar för den konstnärliga gestaltningen av kommunens byggnader, samt att vara beslutande vid konstnärlig gestaltning av offentliga platser, bostads- och andra bebyggelseområden.
- Svarar för driften av kommunens turistcentrum samt förmedling av information och marknadsföring till medborgare och besökare för de verksamheter som ligger under nämndens ansvarsområde.

Utmaningar och möjligheter

I SCB:s medborgarundersökning framgår att Luleåborna är mycket nöjda med kommunens utbud av kultur och fritid. De framtida förändrade ekonomiska förutsättningarna är en utmaning för verksamheten då det gäller att upprätthålla detta goda betyg. Med minskade medel måste därför förvaltningen arbeta med ständiga förbättringar samt ta fram nya arbetsmetoder. Att bibehålla en god arbetsmiljö och öppenhet i förändringstider är en utmaning där intern och extern kommunikation samt tillit är nycklar till framgång.

Budget för år	2020	2021	2022
Kommunbidrag, tkr	323 391	316 816	321 603
Investeringsplan, tkr	10 300	10 300	10 300

7 Miljö- och byggnadsnämnd

Uppdrag

Miljö- och byggnadsnämnden fullgör sin myndighetsutövning inom en mängd olika lagstiftningar bland annat följande; plan- och bygglagen, med undantag för planläggning av mark och vatten, bostadsanpassningsbidrag, miljöbalken, livsmedel, strålskydd, lagen om foder och animaliska biprodukter, internationella hot mot människors hälsa, handel med receptfria läkemedel, tobakslagen och alkohollagen.

Nämnden svarar även för kontroll och rapportering som åligger kommunen med anledning av miljökvalitetsnormer för luft. Andra uppdrag är energirådgivning, fairtradesamordning och va-rådgivning.

I myndighetsutövningen erhålls erfarenhet och specialistkompetens om vad som sker i samhället. Genom ett aktivt deltagande i samhällsplaneringen med återföring av kompetens och erfarenhet uppnår miljö- och byggnadsnämnden det politiska uppdraget om en effektivare samhällsbyggnadsprocess.

Verksamhet

Verksamhetens uppdrag är att genom myndighetsutövning fullgöra kommunens lagstadgade krav inom en rad lagstiftningar. Det gäller till exempel plan- och bygglagen, miljöbalken, livsmedelslagen, tobakslagen, alkohollagen och smittskyddslagen. Dessutom arbetar förvaltningen med handläggning av anpassning av bostäder samt energi- och klimatrådgivning. Rådgivning är en viktig del i en förbättrad samhällsbyggnadsprocess.

Budget för år	2020	2021	2022
Kommunbidrag, tkr	22 925	22 729	22 429
Investeringsplan, tkr	800	500	500

8 Socialnämnd

Uppdrag

Socialförvaltningen har utifrån nationella lagkrav och riktlinjer, kommunens ansvar att ge jämlik och likvärdig service, stöd, hjälp, omsorg och bostad/boende till flickor, pojkar, kvinnor och män i alla åldrar. Uppdraget utgår utifrån arbetssättet individens behov i centrum (IBIC)/barnets behov i centrum (BBIC) som innebär att se behovet utifrån den individ som i sin vardag och livssituation inte klarar sig självständigt med egna resurser och/eller med stöd och hjälp av anhörig.

Vidare har förvaltningen också ett hälso-, sjukvårds- och rehabiliteringsuppdrag för personer i särskilt boende/bostad med särskild service och för medborgare över 18 år som av något skäl inte kan ta sig till en hälsocentral.

Socialförvaltningens ansvarsområde gränsar ofta mot andra samhällsaktörer. Samverkan är därmed viktig både med andra kommunala förvaltningar, Region Norrbotten, polis m fl.

Förvaltningen eftersträvar ett aktivt deltagande i det kommungemensamma arbetet kring programmen som bidrar till uppfyllelsen av Vision 2050. Detta genom att säkerställa social hållbarhet i samhällsplaneringen samt att satsa på förebyggande och främjande insatser som bidrar till jämlika levnadsförhållanden.

Verksamhet

Socialförvaltningen är organiserad i tre verksamhetsområden.

Verksamhet vård och omsorg erbjuder medborgarna insatser i form av en sammanhållen vård och omsorg. Här finns ansvaret för vård, stöd, omsorg och omvårdnad inom särskilt boende och ordinärt boende. Verksamheten regleras i huvudsak av socialtjänstlagen (SoL) och här utreds rätten till insatser för kvinnor och män över 65 år. I verksamhetsområdet finns också sociala stödresurser som bidrar till att möjliggöra kvarboende i det egna hemmet exempelvis hemtjänst, nattpatrull, trygghetslarm, anhörigstöd, demensteam, mötesplatser, dagverksamheter och korttidsvård.

Verksamhetsområdet hälso- och sjukvård regleras bland annat av hälso- och sjukvårdslagen. Kommunen ska erbjuda en god hälso- och sjukvård gällande insatser av sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut. Hälso- och sjukvårdsansvaret är för de som är inskrivna i hemsjukvården, bor i kommunens särskilda boenden och till de som vistas på dagverksamhet. Vården ska vara kunskapsbaserad, säker, individanpassad, effektiv, jämlik och tillgänglig.

Inom Individ- och familjeomsorgen utreds och verkställs rätten till bistånd inom flertalet områden för flickor, pojkar, kvinnor och män. Verksamhetens arbete omfattar även förebyggande insatser och individuellt behandlingsarbete. Några viktiga målgrupper är socialt utsatta barn och ungdomar, missbrukare, personer som utsatts/bevittnat våld i nära relation, vuxna som behöver försörjningsstöd samt funktionshindrade och personer med psykisk ohälsa. Här finns även uppgifter inom det familjerättsliga området, samt familjerådgivning. Barnperspektivet ska gå som en röd tråd i arbetet.

Inom området finns olika boendeformer, daglig sysselsättning samt personlig assistans. Anhöriga kan erbjudas avlastning genom att personer med funktionsnedsättning erbjuds vistelse på korttidshem eller avlösning i hemmet.

Utmaningar för kommande åren är bland annat att omhänderta den tekniska utvecklingen till nytta för dem vi är till för, säkra kompetensförsörjningen och tillhandahålla välfärd med rätt kvalitet. Det blir allt viktigare med en medveten kommunikationsstrategi, samt ställer högre krav på tillgänglighet, serviceinformation och flexibilitet. Förvaltningen behöver också utveckla den digitala tillgängligheten för dem vi är till för. Det ska vara enkelt att komma i kontakt med oss och göra det möjligt för medborgaren att kunna få hjälp.

Budget för år	2020	2021	2022
Kommunbidrag, tkr	1 710 096	1 713 612	1 725 648
Investeringsplan, tkr	13 000	19 000	16 000

9 Stadsbyggnadsnämnd

Uppdrag

Stadsbyggnadsnämndens uppdrag är att bidra till att alla i Luleå ska kunna leva ett rikt och utvecklande liv i en viljestark och växande region. Det handlar om att i dialog med medborgare och andra aktörer bidra till ett hållbart samhälle, att svara för god byggnadskultur samt god och estetiskt tilltalande stads- och landskapsmiljö. Nämnden följer den allmänna utvecklingen inom kommunen och dess närmaste omgivning, tar de initiativ som behövs i frågor om planläggning av mark och vatten inklusive antagande av detaljplaner och områdesbestämmelser (med undantag för översiktsplanering), byggande, fastighetsbildning, miljö- och naturvård. Nämnden svarar ansvar för exploateringsverksamheten samt övriga mark- och exploateringsekonomiska frågor som inte handhas av kommunstyrelsen. Stadsbyggnadsnämnden fullgör även kommunens uppgifter avseende:

- vatten – och avloppsförsörjning
- hög trafiksäkerhet, god framkomlighet och bra trafikmiljö av gator och gång- och cykelvägar
- trygga, tillgängliga, upplevelse- och rekreationsrika allmänna park- och naturmiljöer under alla årstider
- förvaltning av fastigheter, som inte förvalts av annan nämnd eller styrelse

Nämnden organiserar och förvaltar en kommunal bostadsförmedling och är också kommunens trafiknämnd enligt lag om nämnd för vissa trafikfrågor.

Verksamhet

Stadsbyggnadsförvaltningen arbetar på uppdrag av; stadsbyggnadsnämnden. Förvaltningens roll är att säkra den röda tråden från översiktsplanen till stadsplanering, utförandet och drift och att utveckla arbetsätt och rutiner för att förbättra förutsättningarna för ett målstyrt genomförande av översiktsplanens intentioner. Arbetet utförs i kreativa och effektiva processer för att möjliggöra hållbar tillväxt och utveckling och tillhandahålla en fungerande vardag för dem vi är till för.

Budget för år	2020	2021	2022
Kommunbidrag, tkr	191 649	187 766	182 973
Investeringsplan, tkr	511 425	335 800	160 800
Investeringsplan VA, tkr	242 000	173 000	179 000

10 Kommunrevision

Uppdrag

Revisionens uppdrag följer av kommunallag, revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Dess uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Revisorernas bedömning lämnas i revisionsberättelsen. På fullmäktiges uppdrag prövar och utvärderar revisorerna den verksamhet som bedrivs av styrelser och nämnder. Revisionen granskar och bedömer om kommunens verksamheter sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig. Revisorerna bedömer också om resultatet i delårsrapporten och årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning biläggs delårsrapporten och årsredovisningen. Revisionens utvärderingsarbete syftar till att identifiera problem, stödja och främja en effektiv verksamhet samt ge impulser till förbättringar och omprövningar av pågående verksamhet. Revisionen i kommunen är samordnad med revisionen i de kommunala företagen. Syftet med den samordnade revisionen är att få ett helhetsperspektiv på kommunens verksamhet oavsett i vilken form den bedrivs.

Budget för år	2020	2021	2022
Kommunbidrag, tkr	2 560	2 561	2 563
Investeringsplan, tkr	0	0	0

11 Valnämnd

Uppdrag

Valnämnden ansvarar för att allmänna val till riksdagen, landstings- och kommunfullmäktige, Europaparlamentet och folkomröstningar genomförs i kommunen i enlighet med lagar och andra föreskrifter. Det innebär bland annat att valnämnden ordnar lämpliga lokaler för förtidsröstning och röstning på valdagen, beställer valmaterial som ska finnas i samtliga lokaler, förordnar röstmottagare och genomför utbildningar med dessa personer. Valnämnden ansvarar även för mottagning, sortering och distribution av avgivna förtidsröster och preliminär sammanräkning efter valdagen. Nästa allmänna val till riksdag, landstings- och kommunfullmäktige äger rum september 2022.

Budget för år	2020	2021	2022
Kommunbidrag, tkr	3 197	204	1 813
Investeringsplan, tkr	0	0	0

12 Överförmyndarnämnd

Uppdrag

Överförmyndarnämnden är en tillsynsmyndighet som har till uppdrag att granska gode män, förvaltare och förmyndares (föräldrars) hantering i sina uppdrag. Vidare utreds ställföreträdares lämplighet och förslag på lämpliga gode män och förvaltare lämnas till tingsrätten. Nämnden utser själva gode män för ensamkommande barn. Verksamheten består även av att utreda och hos tingsrätten ansöka eller yttra sig över ärenden om anordnande eller upphörande av ställföreträderskap. En stor del av tillsynsarbetet består av att granska årsräkningar, sluträkningar och redogörelser som ställföreträdarna ska lämna in.

Budget för år	2020	2021	2022
Kommunbidrag, tkr	9 432	9 582	9 674
Investeringsplan, tkr	0	0	0

13 Luleå Kommunföretag AB med dotterbolag

Verksamhet

Luleå kommunföretag AB

Luleå kommunföretag AB ska vara ett holdingbolag för merparten av Luleå kommuns aktiebolag. Bolagets syfte är att optimera resultatnivån inom koncernen och tydliggöra kommunens ägarroll i den egna företagsverksamheten.

Motivet för detta är dels möjligheten att nyttja skattelagstiftningens regler om koncernbidrag, men också för att skapa goda förutsättningar för samordning av kommunala bolagsfrågor.

Luleå Kommunföretag AB ska svara för operativ och strategisk och ägarstyrning i enlighet med kommunens övergripande mål samt medverka till att verksamheten mellan kommunens bolag organiseras med tydligt kundfokus och i en ändamålsenlig struktur. Bolaget ska även svara för beredning och samordning av ärenden som kräver ägarens godkännande, exempelvis ägardirektiv. Förslag till ägardirektiv för dotterbolagen utarbetas med stöd av kommunstaben där strategiska resurser för samhällsutveckling finns.

Bolaget ska ha en ekonomisk ställning som medger att utdelning kan lämnas till ägaren.

Luleå Energi AB

Luleå Energi AB ska producera och distribuera fjärrvärme till kunder inom Luleå kommun och fjärrkyla till kunder inom Luleå centrum. Huvuddelen av hetvattnet till fjärrvärmens köps från intressebolaget Lulekraft AB. I moderbolaget bedrivs även elhandel i form av köp av el på den nordiska elbörsen via portföljförvaltare och försäljning av el. Vidare ska bolaget bedriva en aktiv verksamhet för effektiv energianvändning genom försäljning av energitjänster till kunderna.

Lulebo AB

Lulebo AB utgör ett viktigt instrument för den kommunala bostadspolitiken. Bolaget ska på marknadsmässiga grunder bygga, äga och hyra ut bostäder och kommersiella lokaler inom Luleå kommun. Bolaget ska därigenom aktivt medverka i samhällsbygget med att utveckla Luleå kommun till en attraktiv tillväxtkommun. Detta ska ske genom utveckling av bostäder, bostadsområden och stadsdelar av god kvalitet.

En god variation i bostadsutbudet i hela kommunen är av centralt intresse för kommunens attraktionskraft och Lulebos uppdrag är att som god bostadsaktör tillhandahålla ett varierat utbud av bostäder som tillgodoser boendebehov, inklusive trygghetsboenden, för olika sociala grupper och åldersgrupper inom Luleås stadsdelar samt Råneå.

Luleå Lokaltrafik AB (LLT)

Luleå Lokaltrafik AB är ett viktigt instrument för att tillhandahålla en god kollektivtrafik för Luleås invånare och besökare. Trafiken ska vara ett konkurrensmässigt, hållbart, modernt och enkelt transportalternativ för resor mellan bostadsområden, arbetsplatser och affärsområden. Bolaget ska tillsammans med medarbetare, Luleå kommun och andra intressenter vara en samhällsbyggare. Med en smart kollektivtrafik ska bolaget bidra till skapandet av ett trivsamt Luleå med ett levande centrum lätt tillgängligt för boende och besökare i Luleå.

Luleå Miljöresurs AB (Lumire)

Lumire är ett viktigt instrument för kommunens ansvar att bedriva en långsiktigt effektiv verksamhet inom avfalls- och återvinningsområdet. Bolaget skall arbeta för ett hållbart Luleå med krav på en aktiv verksamhetsutveckling inom avfalls- och recyclingområdet. Lumire är även ansvarig för att leda arbetet med framtagning av Luleå kommuns avfallsplan.

Bolagets verksamhet skall bygga på en långsiktig, miljöriktig och social hållbarhet. Bolaget skall verka inom områdena hushållsavfall, verksamhetsavfall och återvinningsmaterial och ska bedriva insamling och transport av avfall från hushåll och näringsliv. Återvunnet material skall försäljas på en expanderande marknad för aktuella materialslag. Med bred kompetens, kostnadseffektivitet och fullservicelösningar baserat på ett målmedvetet miljö- och kvalitetsarbete ska bolaget kunna tillgodose kundens samlade behov av tjänster inom avfallsområdet, samtidigt som det skapar mervärden för både samhället och bolagets kunder.

Luleå Hamn AB

Luleå Hamn AB ska driva och utveckla förutsättningarna för en hållbar, effektiv och attraktiv sjöfart i Luleå och stärka Luleå som sjöfartsstad. Ett logistiskt centrum för hela regionen och det regionala näringslivet.

Luleå Hamn AB ska förvalta mark och äga infrastruktur och anläggningar med syfte att utveckla industriell verksamhet och annan företagsverksamhet inom och i anslutning till Luleå kommuns hamnområden. Luleå Hamn AB ansvarar för hamnens totala verksamhet och ska säkerställa samordning, ombordhantering och lastning/lossning av fartyg. Verksamheten ska också innefatta hamnbogsering och isbrytning i Luleå hamn samt, där så är tillämpligt, i övriga Bottenviken.

Nordiskt Flygteknikcentrum AB (NFTC)

Nordiskt Flygteknikcentrum AB ska bedriva attraktiva och konkurrenskraftiga flygtekniska utbildningar på tydliga kvalitetsgrunder samt ha en stor flexibilitet för att kunna möta flygbranschens och myndigheternas allt högre krav.

Nordiskt Flygteknikcentrum AB:s huvudsakliga verksamhetsinriktning är att utföra, utveckla och tillhandahålla riksrekryterande flygtekniska utbildningar på eftergymnasial nivå.

Bolaget ska samverka med barn- och utbildningsförvaltningen avseende den gymnasiala utbildningen i flygteknik. Vidare ska bolaget genomföra företagsanpassade uppdragsutbildningar.

Konsoliderade räkenskaper Luleå Kommunföretag AB:s koncern

Nyckeltal för Luleå kommunföretags koncern	Bokslut 2018	Prognos 2019	Ekonomiska mål 2020
Soliditet, %	44 %	45 %	>40 %
Räntabilitet eget kapital, %	7,3 %	6,0 %	10 %
Omsättning, tkr	1 863 939	1 916 941	-
Resultat efter finansiella poster, tkr	203 620	174 874	-
Investeringar, tkr	420 915	400 978	-
Antal anställda	473	508 (2019-09-01)	-

Definitioner nyckeltal

Räntabilitet, förräntning på eget kapital = Resultat efter finansiella poster/Eget kapital + 78 % av obeskattade reserver

Soliditet = Eget kapital + 78 % av obeskattade reserver/ Totala tillgångar

14 Budget 2020–2022 Luleå kommun

14.1 Finansiell analys

Luleå kommun budgeterar ett resultat för 2020 på 92 mkr. Relateras kommunens budgeterade resultat till skatteintäkter och statsbidrag beräknas det hamna på 1,9 %, vilket inte når upp till kommunens finansiella målvärde. Resultaten under 2021 och 2022 har budgeterats till 31,8 mkr (0,6 %) respektive -12,9 mkr (-0,3 %).

Luleås totala nettoinvesteringar beräknas under 2020 uppgå till 872 mkr, för 2021 till 712 mkr och för 2022 till 609 mkr. Totalt under perioden 2020 till 2022 beräknas kommunen nettoinvesteringar uppgå till 2 193 mkr. Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag beräknas under perioden 2020–2022 uppgå till 15,0 %, vilket är 5,0 % högre än uppställt finansiellt mål. Detta innebär att investeringarna inte förväntas kunna finansieras med kassaflöde från den löpande verksamheten, utan kommunen måste öka sin upplåning. Den planerade nyupplåningen uppgår till 362 mkr år 2020, 222 mkr år 2021 och 142 mkr år 2022. Soliditeten som i 2018 års bokslut uppgick till 68 % beräknas vid planperiodens minskas till 62 %.

Utdebiteringen för år 2020 uppgår till 22,50 kronor per skattekrona (1 skattekrona=100 SEK). En oförändrad utdebitering för åren 2021 och 2022 ligger i planen.

Mål för god ekonomisk hushållning

I kommunfullmäktiges policy för god ekonomisk hushållning har följande långsiktiga finansiella mål fastställts:

1. En balanserad budget

Resultaten för åren 2020 och 2021 svarar upp mot det lagstadgade balanskravet men inte mot egna finansiella mål. Dock uppnås inte det lagstadgade balanskravet för året 2022 till följd av ett budgeterat minusresultat. Till detta tillkommer höga nettoinvesteringar och en minskad soliditet vilket gör bedömningen att målet inte uppnås under planperioden.

2. Flerårsplan utan skattehöjning.

Utdebiteringen för år 2020 uppgår till 22,50 kronor per skattekrona (1 skattekrona=100 SEK). Målet för åren 2021 och 2022 är oförändrad utdebitering. Tillsammans med landstingets utdebitering ligger den totala utdebiteringen (exkl. avgift till Svenska kyrkan) på 33,84 kronor per skattekrona.

3. Årsresultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag ska uppgå till minst 2 %.

Resultaten under 2020, 2021 och 2022 har budgeterats till 92 mkr (1,9%), 31,8 mkr (0,6 %) respektive -12,8 mkr (-0,3 %). Avsikten är att budgeten för 2021 och 2022 ska vara i balans i kommande strategisk plan. Målet uppnås inte under planperioden.

4. Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag bör ej överstiga 10 %

De planerade investeringarna för åren 2020–2022 uppgår till totalt 2 193 mkr. Den genomsnittliga investeringsnivån under perioden ligger därmed på 15,0 % av skatter och statsbidrag vilket är 5,0 % högre än uppställt mål. Målet bedöms inte uppnås under planperioden.

5. Soliditeten ska vara oförändrad.

Under planperioden kan inte investeringarna helt finansieras med egna medel vilket medför en ökad nyupplåning om 362 mkr år 2020, 222 mkr år 2021 och 142 mkr år 2022. Soliditeten som i 2018 års bokslut uppgick till 68 % beräknas vid planperiodens slut uppgå till 62 %. Målet bedöms inte att uppnås under planperioden.

Finansiella nyckeltal

	Budget	Plan	Plan
	2020	2021	2022
Utveckling av skatteintäkter och statsbidrag (%)	2,9	1,9	2,3
Utveckling av verksamhetens nettokostnader (%)	1,3	3,0	2,9
Nettokostnadsandel, (%) <i>Verksamhetens nettokostnader/ (skatteintäkter + statsbidrag)</i>	98,8	99,9	100,4
Årsresultatets andel av skatter och statsbidrag (mål 2 %)	1,9	0,6	-0,3
Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag (mål 10 %)	18,2	14,6	12,2
Kommunal skattesats (SEK) (mål: oförändrad)	22,50	22,50	22,50
Soliditet enligt balansräkningen (%) (mål: oförändrad)	65	63	62
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser (%)	44	43	42

Förväntade löneökningar, inflation och volymökningar kommer enligt beräkningar ge en nettokostnadsökning under planperioden på 7,2 % samtidigt som utvecklingen av skatter och statsbidrag ökar med 7,1 % under samma period. Verksamhetens nettokostnad beräknas därmed öka mer än skatter och statsbidrag under perioden.

Balanskravsutredning med resultatutjämningsreserv (RUR)

Enligt kommunallagen ska kommunens intäkter vara högre än de totala kostnaderna, det uttrycks i det så kallade balanskravet. Om ett underskott uppstår efter balanskravsutredning så måste detta kompenseras med överskott inom en treårsperiod. Vid beräkning av balanskravsresultatet ska vissa resultatposter inte tas med, exempelvis vissa realisationsvinster på anläggningstillgångar. I budgeten för 2020–2022 finns det inga planerade realisationsvinster på anläggningstillgångar.

Enligt Luleå kommuns riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv får den del av årets resultat som efter balanskravsjusteringar, överstiger 1 % av skatteintäkter och statsbidrag avsättas till en resultatutjämningsreserv. Om kommunen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser, får det resultat som överstiger 2 % avsättas. Medel från RUR får i så fall användas för att nå upp till ett nollresultat.

Budgeterad balanskravsutredning

	Budget	Plan	Plan
	2020	2021	2022
Årets resultat	92	32	-13
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	92	32	-13
Avsättning till resultatutjämningsreserv	-45	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv)	-	-	13
Balanskravsresultat	47	32	0

Resultatutjämningsreserven

	Budget	Plan	Plan
	2020	2021	2022
Ingående värde	843	888	888
Avsättning till resultatutjämningsreserv	45	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-13
Utgående värde	888	888	875

Prognosticerat ingående värde för 2020 för resultatutjämningsreserven är 843 mkr.

Pensionsförpliktelser

	Budget	Plan	Plan
	2020	2021	2022
Balansräkningen			
<i>Kortfristig skuld</i>			
Avgiftsbestämd ålderspension	146	153	160
Upplupen särskild löneskatt	0	0	0
<i>Avsättning</i>			
Pensionsförpliktelser intjänade 1998 och framåt inkl. särskild löneskatt	347	406	466
Ansvarsförbindelse			
Pensionsförpliktelser intjänade före 1998, inkl. särskild löneskatt	1 651	1 595	1 549
Summa pensionsförpliktelser	2 144	2 154	2 175
Ej finansierade pensionsförpliktelser	2 144	2 154	2 175

14.2 Resultatbudget (mkr)

	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Nettokostnader	-4 367	-4 485	-4 607
Avskrivningar	-374	-398	-418
Verksamhetens nettokostnader	-4 741	-4 883	-5 025
Skatteintäkter	4 188	4 271	4 392
Generella statsbidrag och utjämning	612	618	611
Verksamhetens resultat	59	6	-22
Finansiella intäkter	52	52	52
Finansiella kostnader	-19	-26	-43
Årets resultat	92	32	-13

Verksamhetens nettokostnader

Förvaltningars/nämnders kommunbidrag för åren 2020–2022 baseras på förutsättningarna enligt plan 2019–2021. Kommunbidragen har räknats upp med ett vägt prisindex. Övriga justeringar av kommunbidragen har gjorts efter politiska prioriteringar i budgetberedningen. I kommunbidragen saknas anslag för löneökningar. Ett anslag för löneökningar har skapats på finansförvaltningen som kommer att fördelas ut i takt med att löneavtalens effekter blir kända. I kommunbidragen finns budgeterat personalomkostnadspålägg samt kapitalkostnader för anläggningstillgångarna. På finansförvaltningen motbokas dessa och de externa kostnaderna för pensioner, arbetsgivaravgifter, avskrivningar mm budgeteras.

Skatteintäkter

Utdebiteringen för år 2020 uppgår till 22,50 kronor per skattekrona (1 skattekrona=100 kr). Målet för åren 2021 och 2022 är oförändrad utdebitering.

Som underlag för skatteintäktsberäkningen ligger SKL:s prognos i augusti 2019. Skatteintäktsberäkningen bygger också på att Luleå kommuns folkmängd ska öka med 400 personer per år under planeringsperioden.

Generella statsbidrag

De generella statsbidragen ligger ungefär lika under planperioden. Regeringens nya förslag, som kommer beslutas av regeringen under hösten 2019, kring kostnadsutjämningsystemet påverkar statsbidragen negativt med -20 mkr 2020, -39 mkr 2021 och -59 mkr 2022. Regeringen tillförde 2017 10 mdkr till kommunerna, de s.k. välfärdsmiljarderna. För Luleå kommun gav det 41 mkr för 2019, 46 mkr för 2020 och 54

mkr för 2021 i ökade statsbidrag. Regeringen aviserar tydligt en ambition att minska de specialdestinerade statsbidragen till förmån för generella statsbidrag. För åren från och med 2019 kommer välfärdsmiljarderna att fördelas främst i förhållande till invånare och mindre till migration för att 2021 helt baseras på befolkningsunderlag.

Finansiella poster

Räntekostnaden ökar jämfört med föregående plan p.g.a. högre behov av upplåning samt att räntenivåerna börjar röra sig uppåt. I den finansiella kostnaden ingår även räntekostnaden för kommunens pensionskulda.

Utdelning från Luleå kommunföretag AB

Luleå kommunföretag AB har tidigare beslutat om en årlig utdelning med 36 mkr för åren 2020–2022. Sammanlagt innebär detta en utdelning från Luleå Kommunföretag AB med 108 mkr för perioden 2020-2022.

14.3 Balansbudget (mkr)

	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	7 245	7 558	7 748
Finansiella anläggningstillgångar	78	78	78
Summa anläggningstillgångar	7 323	7 636	7 826
Omsättningstillgångar			
Övriga omsättningstillgångar	450	450	450
Kassa och bank	4	4	4
Summa omsättningstillgångar	454	454	454
SUMMA tillgångar	7 777	8 090	8 280
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	5 079	5 110	5 097
- därav årets resultat	92	32	-13
- resultatutjämningsreserv	888	888	877
Avsättningar			
Avsatt till pensioner	347	406	466
Övriga avsättningar	52	52	52
Summa avsättningar	399	458	518
Skulder			
Upplåning (lång- och kortfristig)	1 414	1 636	1 778
Övriga kortfristiga skulder	885	886	886
Summa skulder	2 300	2 522	2 665
SUMMA eget kapital, avsättningar och skulder	7 777	8 090	8 280
PANTER och ANSVARS- FÖRBINDELSER			
Panter	0	0	0
Pensionsförpliktelser	1 651	1 595	1 549
Övriga ansvarsförbindelser	2 688	2 688	2 688
SUMMA panter och ansvars- förbindelser	4 339	4 283	4 237

14.4 Kassaflödesanalys (mkr)

	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat	92	32	-13
Justering för avskrivningar	374	399	419
Justering för förändring avsatt till pensioner	43	60	60
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	509	491	467
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i materiella anläggningstillgångar	-872	-712	-609
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-872	-712	-609
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyupptagna lån	362	222	142
Amorteringar	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	362	222	142
ÅRETS KASSAFLÖDE	0	0	0

För att kassaflödet ska säkerställas krävs en nettoupplåning på 726 miljoner kronor under planeringsperioden 2020–2022.

För att klara av kortfristiga svängningar i kassaflödet används ett koncernvalutakontosystem till vilken det är kopplat en checkkredit som kan nyttjas vid en kortsiktig likviditetsbrist för kommunkoncernen.

14.5 Investeringsbudget (mkr)

	Budget	Plan	Plan
	2020	2021	2022
Investeringsutgifter	872	712	609
Investeringsinkomster	0	0	0
Nettoinvesteringar	872	712	609
<i>varav avgiftsfinansierat</i>	242	173	179

Totalt under perioden 2020–2022 beräknas kommunen investera för 2 193 mkr. Det motsvarar en genomsnittlig investeringsnivå under perioden på 15,0 % av skatter och statsbidrag vilket är 5,0 % högre än uppställt mål.

Ramanslaget för investeringar i fastigheter och infrastruktur ska tillgodose nämndernas utökade lokalbehov, underhåll av fastigheter, VA samt underhåll av vägar och parker.

Stadsbyggnadsnämnden har det samordnade ansvaret för utförandet. Nämndernas egna verksamhetsrelaterade investeringar och nyinvesteringar redovisas i respektive nämnds investeringsram.

Större satsningar 2020–2022

Exploatering och infrastruktur

- Exploatering av nya arbetsplatsområden sker huvudsakligen på områdena Hertsöfältet, kvarteret Risslan, och Dalbo.
- Nya bostadsområden som är under utbyggnad är bland annat Dalbo och Kronandalen.
- Omfattande investeringsbehov inom vatten och avlopp, framförallt Östra länken (överföringsledningar, kapacitetsförstärkningar m.m) och Råneå.
- Investeringar inom gata, gång- och cykelväg, lekplatser, stadsparken samt naturmark.

Investeringar i lokaler

- Ny- till och ombyggnader av lokaler för Luleå kommuns verksamheter. Exempel på investeringar som genomförs under planperioden är ny gymnastikanläggning, omfattande ombyggnationer och upprustning av skolor och skolkök, Exempel på ombyggnationer är bland annat på Tunaskolan.
- Större projekt är räddningstjänsten inklusive NLL/SOS samt Hertsö badhus.

- Reinvesteringar i kommunens fastigheter (ventilation, myndighets- och lagkrav samt övriga förbättringar/ombyggnationer).

14.6 Driftbudget (mkr)

För beräkning av nämndernas kommunbidrag har ett antal utgångspunkter funnits. Finansiella mål enligt policy om god ekonomisk hushållning, befolkningsprognosen för planperioden baseras på en befolkningsstillväxt om 400 personer per år. Nämndernas ramar ges kompensation pris- och löneökningar där löneökningar kompenseras i efterhand från central löneöversynsbudget. Därutöver ges även demografiskt motiverad kompensation till äldreomsorgen och utbildningsverksamheten. Pensioner och skatter beräknas utifrån prognoser från KPA respektive SKL och finansieringsprincipen ska gälla gentemot nämnd vid statliga förändringar av den generella statsbidragen. För varje nämnd/förvaltning ska en resultatutjämningsfond (RUF) finnas för hantering av årliga över- och underskott. Därutöver har nämndernas kommunbidrag förändrats utifrån politiska prioriteringar under beredningen av budgeten. Större förändringar av nämndernas kommunbidrag för 2020–2022 är:

- Demografiska tillskott ges till äldreomsorgen med 23,8 mkr för 2020, 47,0 mkr för 2021 och 67 mkr för 2022 samt till utbildningsverksamheterna med 15,8 mkr för 2020, 40,5 mkr för 2021 och med 57,3 mkr för 2022.
- I budgeten sätts ytterligare 31 mkr av under planperioden för en fortsatt riktad satsning på digitaliseringsutveckling för arbete med hela kommunen.
- En ny gymnastikanläggning tas i drift 2020 som ersätter den anläggning som avvecklas under 2019. För det finns i budgeten för 2020 en investering om 12 mkr samt en utökad driftbudget.
- För omstrukturering avsätts medel med 20 mkr för 2020.
- Alla nämnder får ett minskat kommunbidrag för effektiviseringar med ca 2 % per år under planperioden.
- För en kommande folkomröstning avsätts 3 mkr för 2020.
- Byggnation av ny brandstation
- SM-vecka, 5 mkr till och med 2020.

Driftbudget 2020-2022 (tkr)

Nämnd/förvaltning	2020	2021	2022
KS/Kommunstab	241 823	256 651	261 107
KS/Arbetsmarknadsförvaltning	100 438	99 094	98 282
KS/Räddningstjänst	58 562	65 597	63 888
KS/Kollektivtrafik	108 766	111 787	115 040
Barn- o utbildningsnämnd	1 808 269	1 824 932	1 831 369
Kultur och fritidsnämnd	323 391	316 816	321 603
Miljö- och byggnadsnämnd	22 925	22 729	22 429
Socialnämnd	1 710 096	1 713 612	1 725 648
Stadsbyggnadsnämnd	191 649	187 766	182 973
Kommunrevisionen	2 560	2 561	2 563
Valnämnd	3 197	204	1 813
Överförmyndarnämnd	9 432	9 582	9 674
Summa nämnderna	4 581 108	4 611 330	4 636 389
Finansförvaltning	160 647	271 892	389 171
varav:			
Pensioner, löneskuld, arbetsgivaravgift mm	1 211 511	1 366 359	1 527 207
Avskrivningar	374 376	398 928	419 403
Kommunstyrelsens anslag för näringsbefrämjande åtgärder	10 000	10 000	10 000
Kommunfullmäktiges medel för oförutsedda behov	3 000	3 000	3 000
Kommunstyrelsens medel för oförutsedda behov	2 841	2 884	2 927
Medel för strategiska utvecklingsinsatser	14 000	14 000	14 000
Internt återförda kostnader	-1 455 081	-1 523 279	-1 587 366
Verksamhetens nettokostnader	4 741 755	4 883 222	5 025 560

I sammanställningen redovisas de budgetramar inom vilka respektive nämnd/förvaltning ska bedriva sin verksamhet. I nämndernas budgetramar för åren 2020-2022 saknas anslag för löneökningar under åren 2020-2022. Beloppet har reserverats på ett centralt anslag och kommer att utfördelas i takt med att löneavtalens effekter blir kända.

Internräntan är beräknad på 1,5 % /år.

Investeringsbudget (tkr)

Nettoinvesteringar 2020-2022

	2020	2021	2022
Skattefinansierade investeringar			
Större projekt	230 000	119 000	0
Exploatering	2 000	2 000	-53 000
Verksamhetsanpassningar	42 170	9 000	5 500
Nyinvesteringar	172 390	212 632	286 890
Reinvesteringar	183 440	196 368	190 610
Summa skattefinansierade investeringar	630 000	539 000	430 000
Avgiftsfinansierade investeringar	242 000	173 000	179 000
Summa totala nettoinvesteringar	872 000	712 000	609 000

Större projekt är framtidsriktade större investeringar (utöver befolkningsutvecklingen). Exploatering avser nya bostadsområden och arbetsplatsområden med tydlig koppling till befolkningsutvecklingen. Verksamhetsanpassningar avser att möta förändrade behov i kommunens verksamheter. Nyinvesteringar avser nya satsningar i befintlig infrastruktur och med reinvesteringar avses investeringar i befintliga anläggningar och utrustning för att säkerställa funktionen och bevara värdet på kommunens infrastruktur.